

EDUSKUNNAN VASTAUS 140/2000 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuluttajansuojalain ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 79/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 24/2000 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 4 §, 4 luvun 1 §:n 1 momentti, 6 luku ja 11 luvun 1 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1259/1994, 6 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja 11 luvun 1 § laissa 1162/1997, sekä lisätään 2 lukuun uusi 2 a ja 4 a § seuraavasti:

2 luku

Markkinoinnin sääntely

2 a §

Markkinoinnissa ei saa tarjota kulutushyödykkeitä toimittamalla niitä kuluttajille ilman nimenomaista tilausta ja edellyttämällä kuluttajalta maksua, hyödykkeen palauttamista tai säilyttämistä taikka muuta toimenpidettä.

4 §

Jos markkinoinnissa tarjotaan kulutushyödykkeitä yhteisellä hinnalla tai niin, että ostamalla hyödykkeen saa alennetulla hinnalla

toisen hyödykkeen tai muun erityisen edun, markkinoinnissa on selkeästi ilmoitettava:

1) tarjouksen sisältö ja arvo sekä yhteisellä hinnalla tarjotuista hyödykkeistä lisäksi niiden erilliset hinnat, paitsi jos hyödykkeen hinta erikseen hankittuna on pienempi kuin kymmenen euroa;

2) tarjouksen hyväksi käyttämistä koskevat ehdot, erityisesti tarjouksen kesto sekä määrälliset ja muut rajoitukset.

4 a §

Vertailevalla mainonnalla tarkoitetaan tässä pykälässä mainontaa, josta voidaan suoraan tai

epäsuorasti tunnistaa kilpailija tai kilpailijan markkinoima hyödyke.

Vertaileva mainonta on vertailun osalta sallittu, jos:

1) se ei ole totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa;

2) se koskee hyödykkeitä, joita käytetään samaan tarkoitukseen tai samoihin tarpeisiin;

3) siinä verrataan puolueettomasti hyödykkeiden yhtä tai useampaa olennaista, merkityksellistä, toteen näytettävissä olevaa ja edustavaa ominaisuutta tai hyödykkeiden hintoja;

4) se ei aiheuta sekaannuksen vaaraa mainostajan ja kilpailijan tai heidän tavaramerkkiensä, toiminimiensä, muiden erottuvien tunnustensa taikka hyödykkeittensä kesken;

5) siinä ei väheksytä eikä halvenneta kilpailijan tavaramerkkiä, toiminimeä, muuta erottuvaa tunnusta, hyödykettä, toimintaa tai oloja;

6) siinä ei käytetä sopimattomasti hyväksi kilpailijan tavaramerkin, toiminimen tai muun erottuvan tunnuksen mainetta taikka kilpailijan markkinoiman hyödykkeen alkuperänimitystä;

7) siinä ei esitetä hyödykettä sellaisen hyödykkeen jäljitelmänä tai toisintona, jolla on suojattu tavaramerkki.

Muuten kuin vertailun osalta vertailevaan mainontaan sovelletaan, mitä muualla laissa säädetään mainonnasta ja muusta markkinoinnista.

4 luku

Sopimuksen sovittelu ja tulkinta

1 §

Jos tässä laissa tarkoitettun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen ehtona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioidessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot ja, jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen sekä muut seikat.

6 luku

Kotimyynti ja etämyynti

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään kulutushyödykkeiden kotimyyntistä ja etämyyntistä. Kotimyyntiä koskee, mitä 2, 3, 5, 8—12 ja 20—25 §:ssä säädetään. Etämyyntiä koskee, mitä 2, 4, 6, 7 ja 13—25 §:ssä säädetään.

2 §

Pakottavuus

Sopimusehto, joka poikkeaa tämän luvun säännöksistä kuluttajan vahingoksi, on mitätön, jollei jäljempänä toisin säädetä.

3 §

Kotimyynnin määritelmä

Kotimyynnillä tarkoitetaan tässä luvussa kulutushyödykkeen tarjoamista kuluttajalle henkilökohtaisesti muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimipaikassa. Kotimyynninä ei kuitenkaan pidetä kulutushyödykkeen tarjoamista:

1) paikassa, jossa yleensä tarjotaan kulutushyödykkeitä;

2) paikassa, joka ei ole yksityisasunto ja jonne elinkeinonharjoittaja ilmoittelulla kutsuu kuluttajia kulutushyödykkeen hankkimista varten järjestämättä heille kuljetusta;

3) paikassa, jonne elinkeinonharjoittaja saapuu kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä tarjotakseen kuluttajalle hänen pyytämäänsä kulutushyödykettä.

4 §

Etämyynnin määritelmä

Etämyynnillä tarkoitetaan tässä luvussa kulutushyödykkeen tarjoamista kuluttajalle elinkeinonharjoittajan järjestämän sellaisen etätarjontamenetelmän avulla, jossa sopimuksen tekemi-

seen ja sitä edeltävään markkinointiin käytetään yksinomaan yhtä tai useampaa etäviestintä.

Etätarjontamenetelmällä tarkoitetaan markkinointi- tai myyntitapaa, joka on järjestetty niin, että sen pääasiallisena tavoitteena voidaan katsoa olevan sopimusten tekeminen etäviestimen avulla.

Etäviestimellä tarkoitetaan puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman, että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä.

5 §

Soveltamisalan rajoitukset kotimyynissä

Tämän luvun säännöksiä kotimyynistä ei sovelleta:

- 1) kulutusluottoa koskevaan sopimukseen;
- 2) kiinteän omaisuuden kauppaa tai vuokraamista koskevaan sopimukseen;
- 3) arvopaperimarkkina- (495/1989) tarkoitettua arvopaperia koskevaan sopimukseen;
- 4) vakuutus- sopimukseen;
- 5) 10 luvussa tarkoitettua aikaosuu- sasuon- ta koskevaan sopimukseen.

Tämän luvun säännöksiä kotimyynistä ei sovelleta myöskään, jos kulutushyödykkeen hinta on pienempi kuin 15 euroa. Jos samalla kertaa myydään useampia hyödykkeitä, joiden yhteishinta on vähintään 15 euroa, luvun säännöksiä kuitenkin sovelletaan. Mainittua rahamäärää voidaan muuttaa valtioneuvoston asetuksella, jos talouskehitys ja rahaolojen kehitys antavat siihen aiheita.

6 §

Soveltamisalan rajoitukset etämyynissä

Tämän luvun säännöksiä etämyynistä ei sovelleta:

- 1) kiinteän omaisuuden kauppaa tai muuta oikeutta kiinteään omaisuuteen koskevaan sopimukseen, vuokraoikeutta lukuun ottamatta;
- 2) arvopaperimarkkina- (495/1989) tarkoitettua arvopaperia koskevaan sopimukseen;

3) talletusta, luottoa, vakuutusta tai muuta rahoituspalvelua koskevaan sopimukseen;

4) 10 luvussa tarkoitettua aikaosuu- sasuon- ta koskevaan sopimukseen;

5) jakeluautomaatin avulla tai automatisoidussa liiketilassa tehtävään sopimukseen;

6) maksullisen yleisöpuhelimen avulla teletoiminnan harjoittajan kanssa tehtävään sopimukseen;

7) huutokaupassa tehtävään sopimukseen, jos huutokauppaan voidaan osallistua muutenkin kuin etäviestimellä.

7 §

Eräiden etämyyntisäännösten soveltamista koskevat poikkeukset

Tämän luvun 13—15 §:ää ja 18 §:n 1 momenttia ei sovelleta etämyyntiin, joka koskee:

- 1) elintarvikkeiden tai muiden päivittäistavaroiden yksittäisiä toimituksia kuluttajan asuntoon tai työpaikalle säännöllisesti toimivan jakelujärjestelmän avulla;
- 2) majoitusta tai kuljetusta taikka ravintolotoimintaan tai vapaa-ajan viettoon liittyvää palvelusta, jos elinkeinonharjoittaja sopimusta tehtäessä sitoutuu suorittamaan palveluksen tietynä ajankohtana tai tietyn ajan kuluessa.

Jos elinkeinonharjoittaja puhelimitse omasta aloitteestaan tarjoaa kuluttajalle 1 momentissa tarkoitettuja tavaroita tai palveluksia, sovelletaan kuitenkin 13—15 §:ää. Mitä mainituissa pykälissä säädetään, sovelletaan 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun etämyyntiin myös, jos sopimus käsittää jatkuvia tai toistuvia toimituksia.

8 §

Kotimyyntiasiakirja

Elinkeinonharjoittajan tai tämän asiamiehen on kotimyynissä luovutettava kuluttajalle asiakirja (*kotimyyntiasiakirja*), joka on päivittävä ja josta on käytävä ilmi elinkeinonharjoittajan nimi ja osoite, kulutushyödyke ja sen hinta sekä muut sopimusehdot. Asiakirjassa on oltava maininta

kuluttajalle 9—11 ja 21—25 §:n mukaan kuuluvista oikeuksista sekä ohjeet niiden käyttämistä varten. Kotimyyntiasiakirjan on oltava kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistaman kaavan mukainen.

Kotimyyntiasiakirja on luovutettava kuluttajalle tavaran kaupassa viimeistään silloin, kun kuluttaja vastaanottaa tavaran tai ensimmäisen tavaraerän. Muuta kulutushyödykettä koskevassa sopimuksessa asiakirja on luovutettava kuluttajalle viimeistään silloin, kun kuluttaja tekee tarjouksen tai antaa hyväksyvän vastauksen elinkeinonharjoittajan tarjoukseen.

9 §

Peruuttamisoikeus kotimyyntissä

Kotimyyntissä kuluttajalla on oikeus peruuttaa sopimus ilmoittamalla siitä elinkeinonharjoittajalle 14 päivän kuluessa kotimyyntiasiakirjan vastaanottamisesta taikka tavaran kaupassa tavaran tai ensimmäisen tavaraerän vastaanottamisesta, jos tavara tai tavaraerä vastaanotetaan myöhemmin kuin asiakirja. Tavaran kaupassa peruuttamisilmoitukseksi katsotaan myös vastaanotetun tavaran palauttaminen.

10 §

Hinnan palauttaminen kotimyyntissä

Kotimyyntissä elinkeinonharjoittajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen saatuaan palautettava, mitä hinnasta on maksettu. Kuluttajalla on oikeus siihen saakka pidättää tavara tai muu pidätettävissä oleva elinkeinonharjoittajan suoritus.

11 §

Suorituksen säilyttäminen ja palauttaminen kotimyyntissä

Jos kuluttaja kotimyyntissä peruuttaa sopimuksen, hänen on pidettävä vastaanotettu tavara tai muu palautettavissa oleva suoritus elinkeinonharjoittajan saatavissa paikassa, jonne elinkeinonharjoittaja on sen toimittanut tai josta

elinkeinonharjoittaja voi sen hankaluudetta noudata. Kuluttajan on ilmoitettava elinkeinonharjoittajalle paikka, josta tavara tai suoritus on noudettavissa. Sopimusehdoissa voidaan kuitenkin määrätä, että kuluttajan on palautettava postitse vastaanotettu tavara tai suoritus kohtuullisen ajan kuluessa elinkeinonharjoittajalle postitse.

Kuluttajan vastuu tavaran tai suorituksen säilyttämisestä elinkeinonharjoittajan lukuun lakkaa viimeistään kahden kuukauden kuluttua tavaran tai suorituksen vastaanottamisesta. Kuluttaja saa tavaran tai suorituksen vastikkeetta, jollei elinkeinonharjoittaja mainitussa ajassa noudata tavaraa tai suoritusta ja jollei se ole elinkeinonharjoittajan kannalta ilmeisen kohtuutonta.

Jos kuluttaja palauttaa tavaran tai suorituksen elinkeinonharjoittajalle, tämän on korvattava kuluttajalle palauttamisesta aiheutuneet kulut.

12 §

Kotimyyntiasiakirjalomakkeet

Kauppa- ja teollisuusministeriön on huolehdittava siitä, että ministeriön 8 §:n nojalla vahvistaman kaavan mukaisia lomakkeita on kohtuullisesta maksusta yleisön saatavana. Lomakkeista tulee käydä ilmi, että ne ovat ministeriön vahvistaman kaavan mukaisia.

13 §

Ennakkotiedot etämyyntissä

Etämyyntissä kuluttajalle on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä annettava seuraavat tiedot:

- 1) elinkeinonharjoittajan nimi ja osoite sekä sijaintipaikka, jos se ei käy ilmi osoitteesta;
- 2) kulutushyödykkeen pääominaisuudet;
- 3) kulutushyödykkeen hinta, toimituskulut ja maksuehdot;
- 4) toimitusta tai sopimuksen täyttämistä koskevat muut ehdot;
- 5) sopimuksen vähimmäiskesto, jos sopimus koskee hyödykkeiden jatkuvaa tai toistuvaa toimittamista;

6) etäviestimen käyttämisestä syntyvät kulut, jos siitä veloitetaan perushintaa enemmän;

7) tarjouksen voimassaoloaika;

8) tieto 15 §:n mukaisesta peruuttamisoi-
keudesta tai siitä, että sitä ei 16 §:n 1 momentin
2—7 kohdan mukaan ole.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot on an-
nettava käytettyyn etäviestimeen sopivalla ta-
valla, selkeästi, ymmärrettävästi ja niin, että tie-
tojen kaupallinen tarkoitus käy selvästi ilmi. Pu-
helimitse tapahtuvissa yhteydenotoissa elinkei-
nonharjoittajan on ilmoitettava nimensä ja puhe-
lun kaupallinen tarkoitus heti puhelinkeskuste-
lun alussa.

14 §

Tietojen vahvistaminen etämyynnissä

Edellä 13 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tar-
koitetut tiedot on vahvistettava kuluttajalle kir-
jallisesti tai sähköisesti siten, että tietoja ei voi-
da yksipuolisesti muuttaa ja että ne säilyvät ku-
luttajan saatavilla. Vahvistuksessa on lisäksi ol-
tava:

1) ohjeet ja tiedot 15 §:ssä tarkoitettun pe-
ruuttamisoikeuden käyttämistä varten sekä tieto
siitä, ettei sopimusta 16 §:n 1 kohdan mukaan
voi peruuttaa sen jälkeen, kun palveluksen suori-
ttaminen on kuluttajan suostumuksella aloitet-
tu;

2) elinkeinonharjoittajan sen toimipaikan
käyntiosoite, jonne kuluttaja voi toimittaa vali-
tuksensa;

3) tiedot takuusta sekä saatavilla olevista
huolto- ja korjauspalveluista;

4) sopimuksen irtisanomisehdot, jos sopimus
on voimassa toistaiseksi tai yhtä vuotta pidem-
män ajan.

Vahvistus on toimitettava mahdollisimman
pian sopimuksen tekemisen jälkeen ja tavarän
kaupassa viimeistään luovutusajankohtana, pait-
si jos tavara sopimuksen mukaan luovutetaan
kolmannelle.

Vahvistusta ei tarvitse toimittaa, jos
1 momentissa tarkoitettut tiedot on momentissa
säädetyllä tavalla annettu kuluttajalle jo ennen
sopimuksen tekemistä. Vahvistusta ei tarvitse

toimittaa myöskään, jos palvelus suoritetaan etä-
viestimellä yhdellä kertaa ja jos siitä veloittaa se
elinkeinonharjoittaja, jonka tarjoamalla etävies-
timellä palvelu suoritetaan. Kuluttajalle on kui-
tenkin aina ilmoitettava palveluksen suoritta-
neen elinkeinonharjoittajan sen toimipaikan
käyntiosoite, jonne kuluttaja voi tehdä valituk-
sensa.

15 §

Peruuttamisoikeus etämyynnissä

Etämyynnissä kuluttajalla on oikeus peruut-
taa sopimus ilmoittamalla siitä elinkeinonhar-
joittajalle 14 päivän kuluessa 14 §:ssä tarkoite-
tun vahvistuksen vastaanottamisesta taikka tava-
ran kaupassa tavarän tai ensimmäisen tavarä-
erän vastaanottamisesta, jos tavara tai tavaräerä
vastaanotetaan myöhemmin kuin vahvistus. Jos
vahvistusta ei tarvitse toimittaa, peruuttamisaika
lasketaan tavarän kaupassa tavarän tai tavarä-
erän vastaanottamisesta ja muissa tapauksissa
sopimuksen tekemisestä. Tavarän kaupassa pe-
ruuttamisilmoitukseksi katsotaan myös vastaan-
otetun tavarän palauttaminen.

Jos vahvistus ei täytä 14 §:ssä säädettyjä va-
atimuksia, peruuttamisaika on kolme kuukautta.
Jos vahvistus tänä aikana oikaistaan, kuluttajal-
la on 1 momentin mukainen peruuttamisoikeus
siitä päivästä, jona hän sai oikaistun vahvistuk-
sen.

Jos vahvistusta ei lainkaan anneta, sovelle-
taan, mitä 20 §:ssä säädetään.

16 §

Peruuttamisoikeuden rajoitukset etämyynnissä

Jollei toisin sovita, kuluttajalla ei ole 15 §:ssä
säädettyä peruuttamisoikeutta, jos:

1) palveluksen suorittaminen tai hyödykkeen
toimittaminen sähköisesti on kuluttajan suostu-
muksella aloitettu ennen peruuttamisajan päättymistä
ja kuluttajalle on ilmoitettu peruuttamisoikeuden
puuttumisesta 14 §:ssä tarkoitettussa vahvistuksessa;

2) kulutushyödykkeen hinta riippuu rahotusmarkkinoilla vaihtuvista noteerauksista, joihin elinkeinonharjoittaja ei voi vaikuttaa;

3) sopimus koskee tavaraa, joka valmistetaan tai jota muunnellaan kuluttajan toivomusten mukaisesti niin, ettei tavaraa voida myydä edelleen ilman huomattavaa tappiota tai ettei tavaraa lainkaan voida myydä edelleen;

4) sopimus koskee tavaraa, jota luonteensa vuoksi ei voida palauttaa edelleen myytäväksi taikka joka voi nopeasti pilaantua tai vanhentua;

5) kuluttaja on avannut sinetöitynä toimitetun ääni- tai kuvatallenteen taikka tietokoneohjelman;

6) sopimus koskee sanoma- tai aikakauslehtien toimitusta eikä elinkeinonharjoittaja tarjoa näitä hyödykkeitä kuluttajalle puhelimitse omasta aloitteestaan;

7) sopimus koskee vedonlyönti- tai arvontapalveluksia.

17 §

Suoritusten palauttaminen etämyynnissä

Jos kuluttaja etämyynnissä peruuttaa sopimuksen, hänen on palautettava vastaanotettu tavara tai muu palauttavissa oleva suoritus kohtuullisen ajan kuluessa elinkeinonharjoittajalle.

Elinkeinonharjoittajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua tavaran tai suorituksen takaisin saatuaan palautettava, mitä hinnasta on maksettu, sekä korvattava kuluttajalle palauttamisesta aiheutuneet kulut, jos tavara tai suoritus voidaan palauttaa tavanomaisella tavalla postitse. Elinkeinonharjoittaja vastaa kuitenkin aina 18 §:n 3 momentissa tarkoitettua korvaavan hyödykkeen palauttamiskuluista. Jos palautettavaa tavaraa tai suoritusta ei ole, 30 päivän aika lasketaan peruuttamisilmoituksen saamisesta.

18 §

Sopimuksen täyttäminen etämyynnissä

Jollei toisin sovita, elinkeinonharjoittajan on luovutettava kulutushyödyke kohtuullisessa

ajassa ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä päivästä, jona kuluttaja on antanut tai lähettänyt elinkeinonharjoittajalle tarjouksensa tai hyväksyvän vastauksensa. Siitä, milloin tavara tai palvelus katsotaan luovutetuksi, sekä viivästyksen seuraamuksista on voimassa, mitä 5, 8 ja 9 luvussa säädetään.

Jos elinkeinonharjoittaja ei kykene täyttämään sopimusta sen vuoksi, että tilattua kulutushyödykettä ei ole saatavilla, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava siitä kuluttajalle viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua 1 momentissa tarkoitettua tarjouksen tai vastauksen antamispäivästä taikka, jos luovutuksen sovittu ajankohta on sitä myöhemmin, viimeistään tuona ajankohtana palautettava, mitä hinnasta on maksettu.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, elinkeinonharjoittaja saa käyttää vakiosopimusehtoa, jonka mukaan kuluttajalle voidaan toimittaa korvaava hyödyke, jos tilattua hyödykettä ei ole. Korvaavan hyödykkeen on käyttötarkoitukseltaan vastattava tilattua hyödykettä, sen on laadultaan oltava vähintään yhtä hyvä, eikä sen hinta saa olla suurempi kuin tilattua hyödykkeen. Sopimusehdosta on myös selkeästi ilmoitettava 13 §:ssä tarkoitetuissa ennakkotiedoissa. Jos korvaavan hyödykkeen toimitaminen täyttää tässä momentissa säädetty vaatimukset, sen toimittamista ei pidetä 2 luvun 2 a §:n mukaan kiellettyinä markkinointina.

19 §

Lakiviittauksia koskeva rajoitus etämyynnissä

Lakiviittauksella, jonka perusteella sopimukseen sovelletaan Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion lakia, ei voida syrjäyttää Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voimassa olevia, lakiviittauksen puuttuessa sovellettavia säännöksiä etämyynnistä, jos niissä suojataan kuluttajaa tehokkaammin kuin lakiviittauksen perusteella sovellettavassa laissa.

20 §

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

Jos kotimyyntiasiakirjaa tai 14 §:ssä tarkoitettua vahvistusta ei ole toimitettu kuluttajalle, sopimus ei sido kuluttajaa. Jos kuluttaja haluaa vedota sopimuksen sitomattomuuteen, hänen on ilmoitettava siitä elinkeinonharjoittajalle viimeistään vuoden kuluttua sopimuksen tekemisestä.

Jos elinkeinonharjoittaja toimittaa kotimyyntiasiakirjan tai vahvistuksen ennen kuin kuluttaja on vedonnut sopimuksen sitomattomuuteen, kuluttajalla on kotimyyntissä 9 §:n ja etämyyntissä 15 §:n mukainen peruuttamisoikeus siitä päivästä, jona hän sai asiakirjan tai vahvistuksen.

Jos sopimus raukeaa kuluttajan vedottua sen sitomattomuuteen, elinkeinonharjoittajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua ilmoituksen saatuaan palautettava saamansa maksusuoritukset sekä korvattava kuluttajalle tavarain tai muun suorituksen palauttamisesta aiheutuneet kulut.

21 §

Peruuttamisajan laskeminen

Peruuttamisaikaa laskettaessa ei oteta lukuun sitä päivää, jona kotimyyntiasiakirja tai vahvistus annettiin, sopimus tehtiin, taikka tavara otettiin vastaan. Jos peruuttamisajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, sopimuksen saa peruuttaa vielä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

22 §

Eräiden ilmoitusten antaminen tai lähettäminen

Jos peruuttamisilmoitus on tarkoituksenmukaisella tavalla annettu tai lähetetty kotimyyntissä ennen 9 §:ssä ja etämyyntissä ennen 15 §:ssä säädetyn ajan päättymistä, kuluttaja saa vedota ilmoitukseen, vaikka se myöhästyisi, vääristyisi tai ei tulisi perille. Elinkeinonharjoit-

taja saa vastaavasti vedota antamaansa tai lähettämäänsä kotimyyntiasiakirjaan ja vahvistukseen.

Jos peruuttamisilmoituksen saapumisen ajankohdasta ei voida esittää muuta selvitystä, postitse lähetetyn ilmoituksen katsotaan saapuneen elinkeinonharjoittajalle seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä ja sähköisesti lähetetyn päivänä, jona ilmoitus on lähetetty.

23 §

Vastuu vastaanotetusta suorituksesta sekä korvaus saadusta hyödystä

Jos kuluttaja on vastaanottanut tavarain tai muun palautettavissa olevan suorituksen, hänen on säilyttääkseen peruuttamisoikeutensa pidettävä tavara tai suoritus olennaisesti muuttumattomana tai vähentymättömänä.

Tavarain tai suorituksen tuhoutuminen, huonontuminen tai vähentyminen ilman kuluttajan syytä ei johda peruuttamisoikeuden menettämiseen. Kuluttaja ei vastaa arvoin alentumisesta, joka johtuu pakkauksen purkamisesta, tavarain tai suorituksen tutkimisesta tai muusta vastaavasta syystä.

Jos kuluttaja sopimuksen peruuntuessa tai rautessa saa hyväkseen suorituksen, joka ei ole palautettavissa, kuluttajan on maksettava saamastaan hyödystä kohtuullinen korvaus elinkeinonharjoittajalle.

24 §

Luottosopimuksen peruuntuminen

Jos kuluttajalle on kotimyyntissä tai etämyyntissä tehtävää sopimusta varten myönnetty luottoa, jonka antajana on myyjä tai palveluksen suorittaja taikka muu luotonantaja myyjän tai palveluksen suorittajan kanssa tekemässä sopimuksen tai muun kuluttajien luottotamisa koskevan järjestelyn perusteella, luottosopimus peruuntuu kuluttajan peruuttaessa kotimyyntissä tai etämyyntissä tehdyn sopimuksen. Luottosopimus peruuntuu vastaavasti, jos sopimus raukeaa 20 §:n nojalla. Luottosopimuksen peruuntuessa luotonantajan on viivytyksettä

ja viimeistään 30 päivän kuluttua sopimuksen peruuntumisesta tai raukeamisesta tiedon saatuaan palautettava kuluttajalta saamansa maksusuoritukset.

25 §

Viivästyskorko

Jos hinnan tai muun maksusuorituksen palauttamiseen velvollinen elinkeinonharjoittaja tai luotonantaja ei ole 10, 17, 18, 20 tai 24 §:ssä säädetyssä ajassa palauttanut, mitä kuluttaja on maksanut, kuluttajalla on oikeus viivästyskorkoon korkolain mukaisesti.

11 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 2 luvun 2—5 §:n säännöksiä tai saman luvun 6 §:n nojalla annettuja säännöksiä

taikka tahallaan jättää luovuttamatta kotimyyntiasiakirjan 6 luvun 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai tahallaan ottaa vastaan 10 luvun 13 §:ssä kielletyn maksusuorituksen, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 30 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna markkinointirikoksena *kuluttajansuojarikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan koti- ja postimyyntistä 30 päivänä joulukuuta 1993 annettu asetus (1601/1993). Asetuksen 2 ja 3 §:n nojalla myönnetyt luvat lakkaavat olemasta voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia.

Kauppa- ja teollisuusministeriön ennen tämän lain voimaantuloa vahvistaman tai Kuluttajaviraston erikseen hyväksymän kaavan mukaisia kotimyyntiasiakirjoja saadaan käyttää vuoden ajan lain voimaantulosta.

Laki

sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa 22 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (1061/1978) 2 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

keästi mainittava tarjouksen kesto ja, jos tarjous on voimassa niin kauan kuin hyödykkeitä riittää, maininta siitä.

Vertailevaan mainontaan elinkeinotoiminnassa sovelletaan, mitä kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 4 a §:ssä säädetään. Lisäksi erikoistarjouksia koskevassa vertailussa on sel-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2000

